

**TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET**

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerika tn 1
10122 Tallinn
Harju maakond

Teie: 17.12.2025 nr 13-3/4063-4

Meie: 13.01.2026 nr 16-6/25-17646-002

**Riigi eriplaneeringu taotluse kohta
arvamuse andmine**

Saatsite Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile 17.12.2025 kirjaga nr 13-3/4063-4 arvamuse avaldamiseks Elering AS-i 01.12.2025 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile esitatud taotluse algetada riigi eriplaneering (REP) ja keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH). REPi eesmärgiks on koostada riigi eriplaneering, et kavandada Eesti maismaad läbiv vesiniku ülekandetorustik Põhja-Eesti rannikust kuni Läti piirini. Planeeringu eesmärk on luua eeldused Põhjamaade – Balti vesinikukoridori (NBHC) projekti elluviimiseks. Kavandatav NBHC koridor on kokku ligikaudu 2500 km pikk, millest ligikaudu 320 km kulgeb Eesti territooriumil. REP ülesanne on kavandada Eesti vesiniku põhivõrk ja määrata taristule sobiv asukoht.

TTJA on tutvunud Elering AS-i esitatud REP taotluse ja KSH algetamise taotlusega. TTJA hinnangul on REP-i ja KSH algetamine asjakohane ning vajalik, sest taotluses kirjeldatud vesinikutaristu asukoha valiku ja toimimise vastu on suur riiklik kui ka rahvusvaheline huvi. TTJA peab oluliseks märkida järgmist:

1. REP-ga kavandatakse vesinikutaristu, sealhulgas vesiniku ülekandetorustik, kraanisõlmed (8-20 km tagant), jaotus- ja mõõtejaamad (kuni 2) ning kompressorjaamad (kuni 2). Vastavalt kemikaaliseaduse (KemS) § 20 lõikele 2 punktile 4 ei kohaldata ohtliku ettevõtte (OE) ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte (SOE) suhtes kohaldatavaid nõudeid väljapool käitist torujuhet pidi (k.a pumbajaamas) toimuvale ohtliku kemikaali transpordile. Küll tuleb arvestada, et kui kavandatav vesinikutaristu jääb KemS vaatest OE ja SOE ohualasse tuleb planeering esitada kooskõlastamiseks Päästeametile (KemS § 32 lõige 4 punkt 3), kes hindab, kas kavandatav planeering suurendab suurõnnetuse riski või õnnetuse tagajärgede raskust ning kas õnnetuse ennetamiseks kavandatud meetmed on piisavad (KemS § 32 lõige 5 punktid 1 ja 2).
2. TTJA juhib tähelepanu asjaolule, et Elering AS poolt esitatud taotluses viidatakse vesiniku ülekandetorustiku rajamisel küttegaasi ja küttegaasiseadmete regulatsioonile, mis ei ole algselt kavandatud vesiniku kasutamist silmas pidades. Tänapäevaseks kehtetu küttegaasi ohutuse seaduse ning kehtiva seadme ohutuse seaduse ja ehitusseadustiku (EhS) alusel küttegaasipaigaldistele kehtestatud nõuete väljatöötamisel ei ole arvestatud vesiniku eripäradega. Kuigi vesinik vastab kehtiva õiguse kohaselt küttegaasi määratlusele ning sobitub gaasiseadmete definitsiooniga, ei käsitle praegu ükski gaasiseadmete, sealhulgas torustikele, nõudeid kehtestav standard vesiniku

kasutamist gaasiseadmetes.

Näiteks maagaasi ülekandetorustike ehitamisel ja projekteerimisel alusdokumendina kasutatav standard EVS 884 „Gaasitaristu. Projekteerimise põhinõuded üle 16 baarise töö rõhuga torustikele“ ei käsitle vesinikku, kuid ei välista otsesõnu ka selle kasutamist. Samas on nimetatud standard hetkel muutmisel ning kavandatud redaktsiooni kohaselt on sinna lisatud säte, mille järgi ei ole standard sobiv surugaasi-ega vesinikutorustike (CNG ja H₂) kavandamiseks.

Arvestades, et vesinik erineb oma omadustelt oluliselt nii maagaasist kui ka veeldatud naftagaasist (LPG), peab TTJA põhjendatuks ja vajalikuks viia paralleelselt vesinikutaristu REP ja KSH-ga läbi ka küttegaasiga seotud õigusaktide ja standardite ekspertiisi nende sobivuse hindamiseks vesiniku kasutamisel, mis hõlmaks muuhulgas seadmete tehnilisi nõudeid, kaitsevööndeid ning ohutuskujasid.

3. Elering AS poolt esitatud taotluse kohaselt on REP vajalik NBHC projekti elluviimiseks. Soome ja Eesti vahel kulgeb kavandatav vesinikutoru Soome lahes. EhS § 113¹ lõike 1 kohaselt on hoonestusluba vajalik, kui soovetakse koormata avaliku veekogu piiritletud osa selle põhjaga püsivalt ühendatud ehitisega, mis ei ole püsivalt ühendatud kaldaga. Lähtuvalt EhS § 104 lõikest 2 loetakse kaldaga püsivalt ühendamata ehitisteks ka veekaabelliine, torujuhtmeid ja muid kaldaga ühendatud tehnovõrke ja -rajatise, samuti ehitise, mis on kaldaga ühendatud veekaabelliinide, torujuhtmete või muude tehnovõrkude või -rajatiste kaudu. Eeltoodust tulenevalt on vesinikutoru merre rajamiseks vajalik taotleda TTJA-lt hoonestusluba. TTJA peab hoonestusloa taotluse menetluses hindama ka keskkonnamõju hindamise (KMH) algatamise vajalikkust ning määrama vajalikud uuringud. Kuigi mereosal ei ole REPi koostamine vajalik, on TTJA hinnangul oluline, et nii maismaaosa REP kui ka merealal hoonestusloa menetlus ning võimalik KMH viiakse läbi sarnases ajavahemikus, et tagada vesinikutoru randumiskoha ühtivus REPi planeeringuala piiriga maismaal.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liina Roosimägi
ehitusosakonna juhataja

Hanna-Liis Heinla +372 620 1752
hanna-liis.heinla@ttja.ee

Priit Poschlin +372 667 2193
priit.poschlin@ttja.ee